

FICHE - KLIMPLANTEN

Vrolijk je tuin of terras op met een klimplant en maak daarmee je huis en tuin beter bestand tegen het veranderende klimaat. Heb je in je tuin weinig ruimte voor een boom of heester? Dan is er wel plaats voor een klimplant!

Een klimplant is ook ideaal om te planten in je tegeltuintje bij de voorgevel van je woning. Ze zijn niet alleen mooi tegen een gevel, maar ook tegen en over een pergola, op een schommel of tegen een constructie.

Grondgebonden klimplanten, die wortelen in de bodem, hebben alleen maar voordelen voor je tuin.

De belangrijkste troeven:

- Ze vangen CO₂ en fijnstof op;
- Maken je tuin klimaatrobuust;
- Houden je gevel droog;
- Houden de zon tegen waardoor je huis langer fris blijft;
- Hebben een verkoelend effect op de omgeving;
- Verhogen de biodiversiteit door het aantrekken van bijen, vlinders en vogels;
- En ze verhogen je levenskwaliteit.

Groenblijvende klimplanten zorgen er bovendien voor dat je woning in de herfst en winter minder snel afkoelt. In de zomer doen ze het omgekeerde, waardoor je geniet van een heerlijk frisse woning.

Welke soorten klimvormen zijn er?

Je hebt vier klimvormen: hechters, winders, rankers en enteraars. Winders, rankers en enteraars hebben een klimhulp nodig. Het voordeel van een klimhulp is dat je zelf controle hebt over waar groen komt en waar niet. Er ontstaat geen wildgroei en gevelschade is niet mogelijk.

- **Hechters of zelfhechtende klimplanten**

Deze klimplanten hechten zich via kleine hechtwortels of hechtschijfjes aan de gevel. Ze hebben geen constructie nodig om te klimmen en zijn ideaal om grote oppervlakten te bedekken. In het begin kan je ze leiden door de takken met oogvizjen aan te binden aan je gevel. De kleine hechtwortels zetten

zich vast in minuscule scheurtjes in de gevel, maar blijven vrij oppervlakkig en veroorzaken geen schade.

Toch zijn niet alle gevels geschikt voor zelfhechtende klimplanten. Als je de klimplant weghaalt, blijven er soms restjes van de hechtwortels achter op de gevel. Op locaties waar al muurschade aanwezig is (bijvoorbeeld loszittende voegen) kan een zelfhechtende klimplant de schade verergeren. Herstel dan eerst de muur.

Tip: als je dit type klimplanten niet rechtstreeks tegen je gevel wil laten groeien, kan je op 15 centimeter van de muur een staalbouwnet plaatsen.

Voorbeelden: klimop, klimhortensia, trompetbloem en wilde wingerd.

- **Winders of slingerplanten**

Deze klimplanten hebben stengels die zich rond bomen en klimhulpen slingeren. Ze hebben een klimhulp nodig met liefst een rond profiel met een diameter van maximum 5 centimeter. Je kan ze omhoog laten klimmen langs verticaal geplaatste metalen spandraden, stijlen, traliewerk of een andere klimhulp met een rond profiel.

Voorbeelden: blauwe regen en bitterzoet.

Opgelet: zet sterk groeiende windende klimplanten niet in de buurt van een regenpijp omdat ze deze na verloop van jaren toeknippen.

- **Rankende klimplanten**

Deze klimplanten maken dunne ranken die zich rond de klimhulp slingeren, op zoek naar steun. Ze slingeren zich met hun ranken rondom een latwerk of draad met een maximum diameter van 3 centimeter. Een stuk staalbouwnet (van bijvoorbeeld 15 x 15 centimeter) of draadscherm tegen een muur of schutting vormt de ideale klimhulp.

Voorbeelden: clematis en druif.

- **Enteraars of steunklimmers**

Deze klimplanten haken zich met doornen en stekels vast aan andere planten of een klimhulp. Ze groeien eerder ergens overheen dan dat ze echt klimmen. **Enteraars** hebben horizontale klimhulpen nodig, zoals stevig gespannen metaaldraden of een verticaal geplaatst ruitvormig traliewerk.

Voorbeelden: klimroos en winterjasmijn.

Welke klimhulp gebruik je bij welke soort?

Het voordeel van een klimhulp is dat je zelf controle hebt over waar groen komt en waar niet. Er ontstaat geen wildgroei en gevelschade is niet mogelijk.

Hou wel rekening met deze drie basisregels:

1. Kies een klimhulp die zowel bij de klimplant als bij de muur past;
2. Hou rekening met de dikte en het gewicht van de volgroeide klimplant;
3. Zorg ervoor dat de klimhulp even hoog is als de finale hoogte van de klimplant.

- **Houten latten**

Houten latten kan je gebruiken bij klimrozen, druiven, winterjasmijn en leifruit. Deze methode is goedkoop, gemakkelijk zelf te maken en te bevestigen.

Kies voor een houtsoort die langer meegaat. Onze voorkeur gaat naar Europees hardhout. Kies je voor tropisch hout? Gebruik dan hout met een FSC- of PEFC-keurmerk.

Zo ga je te werk:

- Maak horizontale steunbalken met schroeven en pluggen vast op je gevel;
- Schroef hier de verticale latten op;
- Bevestig de klimhulp op een afstand van minstens 5 centimeter van de muur, zodat de planten genoeg ruimte hebben om zich rond de constructie te winden. Gebruik hiervoor houten blokjes van 5 tot 10 centimeter dik;
- Bind de klimplant met elastische bindband vast aan de constructie.

Tip: maak je klimrek met bamboestengels. Bamboe is duurzaam en bij-vriendelijk omdat solitaire bijen hun nesten maken in de holle stengels.

- **Metalen draadmatten**

Zo ga je te werk:

- Kies een staalbouwnet of bewapeningsnet met een maaswijdte van 15 x 15 centimeter voor rankers en 25 x 25 centimeter of groter voor enteraars;
- Veranker het staalbouwnet met schroeven en pluggen in de gevel. Wil je niet dat de klimplant tegen je gevel groeit? Dan kan je gebruik maken van afstandhouders die de klimplant van je muur weghouden. De afstand van de muur hangt af van de soort. Bij een kamperfoelie kan je op 5 centimeter van de gevel blijven, bij rozen of een blauwe regen neem je een afstand van 20 centimeter;
- Bind de klimplant met elastische bindband vast aan de constructie.

- **Metalen spankabels**

Dit systeem is interessant voor grotere oppervlakten of rond ramen en deuren.
Gebruik roestvrije spankabels van 4 millimeter dik.

Zo ga je te werk:

- Verdeel de spankabels met een gelijke tussenafstand van 40 centimeter horizontaal over de gevel;
- Plaats de onderste spankabel op 70 centimeter boven het maaiveld;
- Bevestig de spankabels met de juiste materialen die je in een gespecialiseerd tuincentrum vindt: roestvrije spankabels, schroefogen, muurpluggen, draadklemmen, spanschroeven en kabelkousen;
- Bind de klimplant met elastische bindband vast aan de constructie. Leid de hoofdtak in de gewenste hoogte en de zijtakken over de horizontale spankabels. Zo krijg je ook groen in de breedte.

Welke soorten gebruik je?

Let op: sommige klimplanten groeien zeer snel en worden zeer lang, tot wel 30 meter! Kijk de eigenschappen altijd eerst na voor je een klimplant koopt.

Om te weten welke klimplant je gaat planten, moet je eerst bepalen hoeveel uren per dag jouw gevel zonlicht krijgt. Een gevel die veel zonlicht krijgt, vraagt een andere beplanting dan een gevel die in de schaduw ligt. Als de gevel meer dan zes uur zon per dag krijgt, spreken we van een zonnige gevel. Krijgt de gevel tussen de drie uur en zes uur zon per dag, spreken we van een gevel in de halfschaduw. Krijgt de gevel minder dan drie uur zon per dag? Dan staat hij in de schaduw.

Mogelijke soorten voor een standplaats in de zon:

- *Actinidia chinensis* - kiwi (winder)
- *Bryonia dioica* - heggenrank (ranker)
- *Campsis radicans* - Amerikaanse trompetbloem (hechter)
- *Celastrus orbiculatus* - boomwurger (winder)
- *Clematis* (enteraar)
- *Clematis montana* - bergbosrank (ranker)
- *Clematis vitalba* - bosrank (ranker)
- *Convolvulus arvensis* - akkerwinde (winder)
- *Convolvulus sepium* - haagwinde (winder)

- *Fallopia baldschuanica* - Chinese bruidsluier (winder)
- *Hedera helix* - klimop (hechter)
- *Humulus lupulus* - wilde hop (winder)
- *Indigofera heterantha* - indigostruik
- *Jasminum nudiflorum* - winterjasmijn (enteraar)
- klimroos (enteraar)
- leifruit
- *Parthenocissus tricuspidata* - driedelige wingerd (hechter)
- passiebloem (ranker)
- *Solanum dulcamara* - bitterzoet (winder)
- wijnstok (enteraar)
- wilde wingerd (hechter)
- *Wisteria sinensis* - Chinese blauwe regen (winder)
- *Wisteria floribunda* - Japanse blauwe regen (winder)

Mogelijke soorten voor een standplaats in de halfschaduw:

- *Aristolochia durior* - pijpbloem (ranker)
- *Bryonia dioica* - heggenrank (ranker)
- *Celastrus orbiculatus* - boomwurger (winder)
- *Clematis* (enteraar)
- *Clematis montana* - bergbosrank (ranker)
- *Clematis vitalba* - bosrank (ranker)
- *Convolvulus sepium* - haagwinde (winder)
- doornloze braam
- *Fallopia baldschuanica* - Chinese bruidsluier (winder)
- *Hedera helix* - klimop (hechter)
- *Humulus lupulus* - wilde hop (winder) klimhortensia (hechter)
- *Hydrangea anomala* ssp. *Petiolaris* - klimhortensia (hechter)
- *Jasminum nudiflorum* - winterjasmijn (enteraar)
- *Lonicera periclymenum* - wilde kamperfoelie (winder)
- *Parthenocissus family* - vijfdelige wingerd (hechter)
- *Parthenocissus tricuspidata* - driedelige wingerd (hechter)
- *Solanum dulcamara* - bitterzoet (winder)
- wijnstok (enteraar)
- wilde wingerd (hechter)
- *Wisteria sinensis* - Chinese blauwe regen (winder)
- *Wisteria floribunda* - Japanse blauwe regen (winder)

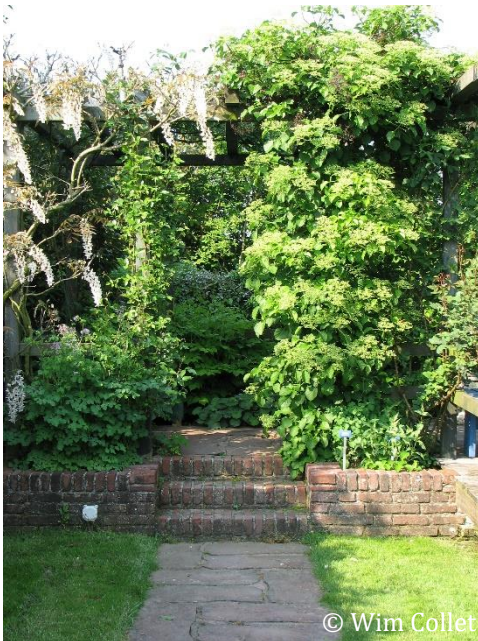
Mogelijke soorten voor een standplaats in de schaduw:

- *Aristolochia durior* - pijpbloem (ranker)
- *Clematis vitalba* - bosrank - (ranker)
- *Hedera Helix* - klimop (hechter)
- *Hydrangea anomala* ssp. *Petiolaris* - klimhortensia (hechter)
- *Jasminum nudiflorum* - winterjasmijn (enteraar)
- *Parthenocissus family* - vijfdelige wingerd (hechter)
- *Parthenocissus tricuspidata* - driedelige wingerd - (hechter)
- wilde wingerd (hechter)

Hoe plant je een klimplant?

- Graaf een plantgat ver genoeg van de muur en maak de grond hierin goed los;
- Vul het plantgat met een mengsel van de uitgegraven grond (eerst goed verkruiden) en compost;
- Neem de klimplant voorzichtig uit de pot en plaats ze in het plantgat;
- Druk de grond rond de plant lichtjes aan;
- Bind de plant aan de klimhulp en geef goed water;
- Blijf de eerste dagen regelmatig goed water geven.

Tip: klimplanten zijn ideaal voor de aanleg van een tegeltuin omdat ze weinig ruimte nodig hebben aan de voet. Zelfs één tegel uithalen is al voldoende om een klimplant aan te planten en jouw gevel een stuk groener te maken.

Bron en voor meer info: brochures '[plant een klimplant](#)' en '[klimhulpen](#)' van provincie Vlaams-Brabant.

Meer info over gevelgroen vind je op de website

<https://duurzamelimburgsegemeenten.be/home/vergroen-je-gevel>